

Голодні ігри. Голодні ігри

КУПИТИ

На руїнах місця, що колись називалося Північною Америкою, лежить країна Панем, осяйний Капітолій, оточений дванадцятьма віддаленими Округами. Капітолій тримає Округи в покорі, змушуючи їх обирати трибутів - по одному хлопцю та одній дівчині віком від дванадцяти до вісімнадцяти років - для участі у щорічних Голодних іграх. Усіх їх відправляють до Капітолію на величезну відкриту арену, де вони битимуться на смерть на втіху всьому Панему, а також задля добробуту та слави округу-переможця.

Шістнадцятирічна Катніс Евердін сприймає це як смертний вирок, тому викликається добровольцем від Округу 12, щоб заступити місце своєї молодшої сестри на Іграх. Катніс вже опинялася на волосину від смерті, тож виживання для неї є звичною справою. Щоб сім'я не голодувала, Катніс займається браконьєрством, на чорному ринку обмінює здобич на їжу і предмети першої необхідності. Другим трибутом від Округу 12 обрано Піту Меларка, який свого часу врятував Катніс і її родину від голодної смерті. Катніс впевнена, що ніколи не зможе віддячити Піті, а зараз і поготів, адже їй доведеться битися з ним на смерть! Проте, якщо вона хоче перемогти, їй доведеться постати перед вибором, у якому виживання протистоїть людяності, а життя - коханню.

ГОЛОДНІ ІГРИ

СЮЗАННА
КОЛЛІНЗ

ЧАСТИНА 1

ТРИБУТИ

Коли я прокидаюся, постіль обіч мене вже охолола. Мої пальці шукають тепла Прим, але торкаються тільки шорсткого простирадла. Їй, напевне, наснилися жахіття, й вона

перебралася в ліжко до матері. Звісно, так і є. Сьогодні день Жнив.

Я спираюся на лікоть. У спальні достатньо світла, аби їх розгледіти. Моя молодша сестра, Прим, скрутилася клубочком на боці, в коконі матиного тіла, притулилася щокою до мами. Уві сні мати здається молодшою — хоча й виснажена, та не така зацькована. Обличчя Прим свіже, мов крапля дощу, миле як примула, що поділилася з нею своїм іменем. Мама також колись була вродливою. Принаймні, так кажуть.

Біля колін Прим на чатах сидить найбридкіший у світі котяра. Сплющений писок, половини вуха бракує, очі барви гнилого гарбуза. Прим назвала його Жовтцем, мовляв, колір його брудно-жовтого хутра — як у тієї яскравої квітки. Кіт не зносить мене. Чи принаймні не довіряє. Хоча й минуло кілька років, гадаю, Жовтець не забув моєї спроби втопити у відрі худюще кошеня, яке Прим принесла додому. Живіт у нього роздувся від глистів, шерсть кишіла блохами. Останнє, чого мені бракувало, — ще один голодний рот. Але Прим так благала, так плакала, що довелося його залишити. Все склалося непогано. Мати вивела в нього паразитів, а він виявився вправним мишоловом. Часом навіть і щура спіймає. Інколи, коли я патраю здобич, згодовую Жовтцеві потрух. Кіт перестав на мене шипіти.

Потрух — і жодного сичання. Але ближчими ми не станемо ніколи.

Я опускаю ноги з ліжка, вони ковзають у чоботи для полювання. М'яка шкіра вже набула форми моїх стоп. Натягую штани, сорочку, запихаю свою довгу чорну косу під кашкет і

хапаю сідельну сумку. На столі, під дерев'яною мискою, захищена від голодних щурів і не менш голодних котів, лежить мала грудочка козячого сиру, загорнута в листя базиліка. Гостинець мені від Прим на день Жнив. Я обережно кладу сир у кишеню й вислизаю надвір.

О цій порі наша частина Округу 12, прозвана Пластом, зазвичай повниться шахтарями. Згорблені чоловіки й жінки з розпухлими суглобами пальців прямують на ранкову зміну. Багато хто дуже давно перестав навіть намагатися вишкрібати вугільний пил з-під зламаних нігтів і зі зморщок на запалих щоках. Але сьогодні чорні від вугільного сміття вулиці порожні. Жнива почнуться аж о другій. Можна й поспати. Якщо вдасться.

Наш дім майже на самісінькому краю Пласту. Мені потрібно пройти всього кілька воріт, аби дістатися занедбаного поля, яке називають Левадою. Від лісу його відділяє (а по факту оточує весь Округ 12) висока огорожа із сітки з кільцями колючого дроту нагорі. Теоретично вона має бути під напругою двадцять чотири години на добу, як засіб перестороги від хижаків, що мешкають у лісах, — зграй диких псів, поодиноких пум, ведмедів. Колись вони наганяли жаху нашим вулицям. Проте електрика нам світить хіба якихось дві-три години ввечері, тож зазвичай сітки можна торкатися. Навіть якщо й так, я завжди затримуюся на мить аби ретельно прислухатися, чи не дзижчить часом? Це означало б, що огорожа жива. Зараз вона мовчазна мов камінь. Я лягаю на живіт і прослизаю в приховану за кількома кущами двофуту[1] дірку, що з роками

побільшала. В огорожі є кілька інших слабких місць, але це так близько від домівки, що я майже завжди заходжу до лісу звідси.

Опинившись серед дерев, дістаю з дуплавої колоди лук і сагайдак зі стрілами. Під напругою чи ні, але огорожа успішно не впускає м'ясоїдів до Округу 12. Проте в хащах вони розгулюють де заманеться. Крім того, є й інші небезпеки: отруйні змії, скажені тварини. І немає второваних стежок. Та попри будь-що, там є їжа, якщо знаєш, як її відшукати. Мій батько знав, і дечого навчив мене до того, як вибух на шахті розірвав його на шматки. Не лишилося навіть що поховати. Тоді мені було одинадцять. Минуло п'ять років, а я досі прокидаюся з криком: «Тікай!».

Хоча проникнення в ліс незаконне, а браконьєрство карають найсуворіше, більшість тутешніх мешканців ризикнули б, якби мали зброю. Але та більшість недостатньо зухвала, щоб наважитися вийти з одним ножом. Мій лук — рідкість: його змайстрував батько. Є ще кілька інших, загорнутих у водонепроникну тканину та надійно захованих у хащі. Батько міг би заробляти чималі гроші з їх продажу, але якби чиновники довідалися, його привселюдно стратили б за підготовку до збройного заворушення. Більшість миротворців крізь пальці дивляться на тих кількох, хто полює, бо й самі не менше за нас бажають скуштувати свіжого м'яса. Взагалі, вони серед найліпших клієнтів. Але нікому й на думку не спало б, що хтось може озброювати Пласт.

Восени кілька хоробрих прослизують до лісу збирати яблука, завжди так, аби не втрачати з поля зору Леваду, й достатньо близько, аби на випадок раптової халепи втекти до

Округу 12, у безпеку. «Округ Дванадцять. Де можна сконати від голоду в безпеці», — пробурмотіла я. Тоді швиденько зиркнула через плече. Навіть тут, у забутій Богом місцині, переймаєшся тим, чи не підслуховують тебе.

Малою я до смерті лякала матір, коли патякала про Округ 12, про уряд Панему, про далеке місто Капітолій. Врешті збагнула, що це може накликати ще більше неприємностей. Тож навчилася тримати язика за зубами й надягати на обличчя маску байдужості, аби нікому не вдавалося прочитати мої думки. Тихенько займатися своїм у школі. На державному базарі лише обмінюватися пустопорожніми ввічливими фразами. В Печі — це чорний ринок, де я здебільшого заробляю, — намагатися не обговорювати нічого, крім торгівлі. Навіть удома, де я менш люб'язна, стараюся уникати слизьких тем, як от Жнива, нестача їжі чи Голодні Ігри. Прим може почати повторювати мої слова, і що тоді буде з нами?

У лісі чекає єдиний, з ким я можу бути собою. Ґейл. Відчуваю, як м'язи обличчя розслаблюються, кроки пришвидшуються, доки видираюся на пагорб, до нашого місця — скелястого виступу, з якого відкриється долина. Зарості ягідних кущів захищають його від чужого ока. Я всміхаюся: бачу, що він чекає там. Ґейл каже, що я не всміхаюся ніде, окрім лісу.

— Агов, Катніп! — гукає Ґейл.

Насправді мене звати Катніс, та коли я вперше назвала йому своє ім'я, ледве прошепотіла. Тож Ґейл подумав, що я сказала «Катніп». А тоді мене в лісі почала переслідувати одна дурнувата рись, все чекала подачки, й це перетворилося на

офіційне прізвисько[2], яке Ґейл дав мені. Врешті довелося застрелити рись, бо вона відлякувала дичину. Я майже жалкувала про це, адже то була непогана компанія. Але за хутро добре заплатили.

— Дивися, що я підстрелив, — Ґейл тримає у піднятій руці буханець хліба, в який встромлена стріла, і я сміюся. Це справжній хліб із пекарні, а не пласкі, глевкі буханці, які ми печемо зі своїх зернових продпайків. Я беру його до рук, дістаю стрілу та стромляю носа в проколоту скоринку, вдихаю пахощі, від яких рот наповнюється слиною. Такий гарний хліб приберігають для особливих випадків.

— М-м, досі теплий, — кажу я. Ґейл, певно, був під пекарнею ще на світанку, аби це купити. — У що тобі вона обійшлася?

— Лише білка. Гадаю, старий сьогодні вранці був сентиментальний, — сміється Ґейл. — Навіть побажав мені удачі.

— Що ж, сьогодні ми всі відчуваємося трішки ріднішими, хіба ні? — я навіть очі не закотила на знак зневаги. — Прим залишила нам сиру.

Від згадки про смаколик його обличчя яснішає.

— Дяка твоїй Прим! У нас буде справжнісінький бенкет. — Раптом він із капітолійським акцентом перекривлює Еффі Тринкет — маніякально оптимістичну пані, яка раз на рік приїздить зачитувати імена під час Жнив. — Я ледь не забув! Щасливих Голодних Ігор! — Він зірвав кілька чорниць з кущика. — І хай тобі завжди випадає... — високо підкинув ягоду над моїм обличчям.

Я спіймала її ротом і розкусила тонесеньку шкірку. Солодкувата терпкість вибухнула на язиці.

— ...щасливий жереб! — закінчила таким самим тоном. Жартуй з того, чого боїшся до гикавки. А капітолійський акцент такий манірний: хоч що ним скажи — звучить кумедно.

Я спостерігаю за тим, як Гейл дістає ножа і розрізує хлібину. Він міг би бути моїм братом. Пряме чорне волосся, оливковий відтінок шкіри, в нас навіть однакові сірі очі. Але ми не рідні, принаймні — не кривні. Більшість сімей, які працюють у шахтах, отак схожі між собою.

Ось чому моя мати й Прим зі своїми довгими світлими косами й блакитними очима завжди видаються нетутешніми. Такі вони і є. Батьки моєї матері були частиною незначного прошарку торгівців, які обслуговують чиновників, миротворців, і дуже рідко — якогось клієнта з Пласту. Вони тримали аптеку в кращому районі Округу 12. Коли врахувати, що майже ніхто не спроможний сплатити за послуги лікарів, наші єдині цілителі — аптекарі.

Мій батько познайомився з мамою, бо інколи під час полювання збирав лікарські трави й продавав для її аптеки, аби там готували з них припарки й мікстури. Мама, певно, дуже його любила, адже покинула свій дім заради Пласту. Я намагаюся пам'ятати про це, коли згадую жінку, яка сиділа склавши руки, очужіла, недосяжна, поки її діти висихали на кістяки, обтягнуті шкірою. Намагаюся пробачити їй заради батькової пам'яті. Але, якщо чесно, я не з тих, хто легко пробачає.

Ґейл намазує скибки хліба м'яким козячим сиром, акуратно кладе на кожну по листочку базиліку, я тим часом оббираю ягоди з кущів. Ми повертаємося в куточок між скель, уможуємося там. Звідси ми невидимі, але добре бачимо долину, де кипить літнє життя: зелень, яку можна зібрати, коріння, що його можна викопати, рибу, яка веселково переливається в сонячному світлі. День чудовий — небо таке блакитне, вітерець такий лагідний. І їжа неймовірна, сир просочує теплий хліб, ягоди лопаються в роті. Все було б ідеально, якби це був справжній вихідний, якби єдиним, що мало би відбуватися цього вільного дня, залишилося блукання горами з Ґейлом, полювання для сьогоднішньої вечері. А натомість нам о другій доведеться стояти на площі, чекати: чи не назвуть наших імен.

— Знаєш, нам це було б до снаги, — тихо мовить Ґейл.

— Що?

— Покинути Округ. Втекти. Жити в хащах. Ти і я. У нас вийшло б, — каже Ґейл.

Я не знаю, що відповісти. Ідея сміховинна.

— Якби в нас не було стільки дітей, — швидко додає він.

Це не наші діти, звісно. Але цілком можна вважати їх нашими. Двійко молодших братів і сестра Ґейла. І Прим. І матерів спокійнісінько можна також додати, бо як вони житимуть без нас? Хто годуватиме постійно голодні роти? Ми вдвох щодня полюємо, і все одно випадають ночі, коли дичину доводиться вимінювати на смалець, шнурівки для черевиків чи пряжу. Все одно бувають ночі, коли ми засинаємо під бурчання власних шлунків.

— Нізащо не хочу мати дітей, — кажу я.

— Я можу захотіти. Якщо не житиму тут, — відповідає Гейл.

— Але ти живеш тут, — я вже роздратована.

— Забудь, — уриває Гейл.

Розмова здається якоюсь недоброю. Втекти звідси? Як я можу покинути Прим, єдину в світі людину, щодо якої впевнена: я її люблю. Та й Гейл відданий своїй сім'ї. Ми не можемо піти, тож навіщо взагалі заводити про це мову. І навіть якби ми пішли... якби ми пішли... звідки це взагалі взялося, ця думка про те, щоб мати дітей? Між нами з Гейлом ніколи не було нічого романтичного. Коли ми зустрілися, я була худючим дванадцятирічним дівчиськом, і хоча Гейл виявився лише на два роки старшим, він уже мав вигляд дорослого чоловіка. Чимало часу минуло, перш ми хоча б потоваришували чи перестали торгуватися під час кожного обміну та почати допомагати одне одному.

Крім того, якщо Гейлу кортітиме мати дітей, у нього не виникне проблем з пошуками дружини. Він вродливий, достатньо дужий, аби витримати роботу в шахті, він уміє полювати. Вже з того, як дівчата перешіптуються про нього в школі, можна зрозуміти, як він їх цікавить. Я починаю заздрити, але не з причин, які здаються людям очевидними. Гарного партнера для полювання важко знайти.

— Чим ти хочеш займатися? — запитую я.

Ми можемо полювати, рибалити чи збирати ягоди.

— Порибальмо на озері. Можна залишити вудки й позбирати ягоди в лісі. Організувати щось гарне на сьогоднішній вечір, — каже він.

Сьогоднішній вечір. Після Жнив усі начебто повинні святкувати. Чимало людей так і роблять — від полегшення, що їхніх дітей це поки що оминуло. Але принаймні дві сім'ї опустять штори, замкнуть двері й намагатимуться придумати, як їм витримати прийдешні болісні тижні.

Нам таланить. Хижаки ігнорують нас цього дня, коли легшої, смачнішої здобичі більш ніж удосталь. До пізнього ранку маємо дюжину рибин, сумку зелені та — що найкраще, — галон[3] суніць. Я знайшла галявину кілька років тому, але саме Гейл придумав натягнути там сітки, аби не підпускати тварин.

Дорогою додому заскочили в Піч, чорний ринок, який діє на занедбаному складі, де колись зберігали вугілля. Коли вигадали більш ефективну систему транспортування просто з шахт до потягів, Піч поступово окупувала приміщення. У день Жнив до цього часу більшість крамниць зачиняються, але чорний ринок досі більш-менш жвавий. Ми легко обмінюємо шість рибин на добрий хліб, ще дві — на сіль. Смальцювата Сай, кістлява стара, яка торгує гарячим супом на розлив із велетенського чайника, забирає в нас половину зелені в обмін на кілька шматків парафіну. Ми могли б домовитися краще деінде, але намагаємося зберегти добрі стосунки зі Смальцюватою Сай. Вона єдина, хто постійно купує дику псятину. Ми не полюємо на псів навмисне, але якщо нападають, одного чи двох доводиться застрелити, ну а м'ясо — це м'ясо. «Коли воно вже в супі — зветься яловичиною», — підморгуючи, каже Смальцювата Сай. Ніхто з Пласту не крутитиме носом на гарну

ніжку дикого пса, але миротворці, які заходять у Піч, можуть дозволити собі перебірливість.

По завершенні справ на ринку йдемо до заднього входу будинку мера — продати половину суниць. Знаємо, що він їх особливо любить, та це йому й по кишені. Двері відчиняє Мадж, донька мера. Вона пішла до школи того ж року, що і я. Звісно, запросто могла стати вискочкою, але вона нормальна. Тримається осторонь усіх. Як я. Жодна з нас не те щоб мала якусь компанію, але в школі часто опиняємося разом. Їмо в обід, сидимо поряд на зборах, стаємо партнерками під час спортивних заходів. Рідко розмовляємо, і це нас обох більш ніж влаштовує.

Сьогодні замість сіро-бежевого шкільного вбрання на Мадж дорога біла сукенка, а в світле волосся вплетена рожева стрічка. Одяг для Жнив.

— Симпатична сукенка, — каже Гейл.

Мадж кидає на нього погляд; намагається зрозуміти, щирий то комплімент, чи він просто іронізує. Сукенка справді симпатична, але Мадж нізащо не надягнула б її звичайного дня. Вона стискає губи, а тоді всміхається.

— Ну, якщо я таки поїду в Капітолій, принаймні матиму непоганий вигляд, чи не так?

Тепер Гейл здається спантеличеним. Вона це серйозно? Чи жартує? Гадаю, друге.

— Ти не поїдеш у Капітолій, — холодно каже Гейл. Його погляд опускається на маленький, круглий значок, який прикрашає її сукню. Справжнє золото. Майстерно виготовлений. За нього кілька місяців можна було б годувати

родину. — Скільки ти там? Разів із п'ять вписана? Мене вшосте вписали ще в дванадцять років.

— Це не її провина, — заступилась я.

— Нічия це провина. Просто все ось так, — пробурчав Ґейл. Ясне обличчя Мадж спохмурніло. Вона вклала гроші за ягоди мені в долоню.

— Щастя тобі, Катніс.

— Тобі також, — відповіла я, і двері зачинилися.

Ми мовчки йдемо до Пласту. Мені не подобається те, що Ґейл присікався до Мадж, але він, звісно, має рацію. Система Жнив несправедлива, для бідних то найбільша скрута. Щойно тобі виповнюється дванадцять, ти підхожий для Жнив. Того року твоє ім'я вписують один раз. У тринадцять — вдруге. І так далі, поки не досягаєш вісімнадцятиріччя — останнього року, коли твоє ім'я потрапляє до пулу сім разів. Це стосується всіх громадян дванадцяти округів цілої країни Панем.

Але є одна хитрість. Скажімо, ти бідуєш і голодуєш, як ми. Є варіант додати своє ім'я до пулу зайвий раз в обмін на тесери[4]. Кожна тесера варта мінімального річного запасу зерна та олії на одну людину. Це можна зробити й для кожного члена своєї сім'ї. Тож у дванадцять років моє ім'я було вписане чотири рази. Один, тому що так було потрібно, а три — за тесери на зерно й олію для себе, Прим і матері. Взагалі, мені щороку доводилося так робити. А вписування нагромаджуються. Тож зараз, у шістнадцять, моє ім'я на Жнивах записане вже вдвадцяте. Ґейлу вісімнадцять, він сім років або допомагав годувати сім'ю з п'яти людей, або сам годував її, тож вписаний сорок два рази.

Зрозуміло, чому хтось, наприклад, Мадж, яка ніколи не ризикувала, бо не потребувала тесерів, може його роздратувати. Шанс на те, що випаде її ім'я, мізерний порівняно з такими, як ми, мешканцями Пласту. Не відсутній, але мізерний. І хоча правила й встановив Капітолій, а не округи, і точно не сім'я Мадж, важко не відчувати ненависті до тих, кому не доводиться погоджуватися на тесери.

Ґейл розумів, що не Мадж викликала його злість. Час від часу, там, у хащах, я слухала його нарікання на те, що тесери — це просто ще один спосіб поширення нещастя в нашому Окрузі. Спосіб розпалювання ненависті між робітниками з Пласту, які голодують, і тими, хто загалом може розраховувати на добру вечерю. Вони бажають упевнитися, що ми ніколи не довірятьмемо одне одному. «Капітолієві це вигідно — розколоти нас», — міг сказати Ґейл, якби поблизу не було жодних вух, окрім моїх. Якби це не був день Жнив. Якби дівчина із золотим значком і без жодної тесери не зробила безневинного — і я впевнена, що вона так і вважала — зауваження.

Доки ми крокуємо, я зиркаю на Ґейлове обличчя, яке досі кипить під кам'яним фасадом. Його лють здається мені даремною, хоча я цього ніколи не кажу. Не те щоб я з ним не погоджувалася. Я погоджуюся. Але яка користь із того, що волаєш про Капітолій посеред хащі? Це нічого не змінює. Це не додає справедливості. Це не наповнює наші шлунки. Взагалі, це відлякує дичину поблизу. Але я дозволяю Ґейлу волати. Краще хай уже волає серед лісу, ніж посеред округу.

Ми з Гейлом ділимо здобич: кожному дістається по дві рибини, по два буханці доброго хліба, зелень, по кварти[5] суниць, сіль, парафін і трохи грошей.

— Побачимося на площі, — кажу я.

— Надягни щось симпатичне, — раптом кидає він.

Удома застаю матір і сестру готовими до виходу. На матері благенька сукня ще від часів її аптекарського життя. На Прим вбрання, яке було на мені в мої перші Жнива — спідничка й блузка з воланами. Одяг на неї трохи завеликий, але мама підколола його шпильками. Та навіть попри це блузка постійно вибивається ззаду з-за пояса.

На мене чекає ванна з теплою водою. Я зішкрібаю бруд і піт, навіть волосся мию. Мама дивує мене: дістає одну зі своїх гарних суконь, ніжно-блакитну, й взуття в тон.

— Ти впевнена? — запитую я.

Намагаюся перестати відмовлятися від пропозицій її допомоги. Якийсь час я так гнівалася, що не дозволяла мамі нічого для мене робити. А це — щось особливе. Одяг із минулого страшенно дорогий для неї.

— Звісно. Давай-но і волосся тобі зачешемо, — каже мама.

Я дозволила витерти його рушником і заплести. Ледь упізнала себе в надтріснутому дзеркалі, прихиленому до стіни.

— Ти вродлива, — якимось глухо мовила Прим.

— І нітрохи не схожа на себе, — відповіла я, обіймаючи сестричку. Знаю, що наступні кілька годин стануть для неї жахливими. Її перші Жнива. Вона начебто в безпеці, наскільки це можливо, адже вписана лише один раз. Я не дозволяла їй

узяти жодної тесери. Але Прим хвилюється за мене. Боїться, що може трапитися немислиме.

Я захищаю Прим, як тільки можу, але безсила проти Жнив. Мука, яку відчуваю щоразу, коли їй погано, накопичується у грудях і може відобразитися на обличчі. Помічаю, що блузка знову вибилася з-за спідниці, й змушую себе залишатися спокійною.

— Заховай хвостик, каченятку, — я поправила їй блузку.

Прим захихотіла й тихенько сказала:

— Кря.

— І тобі кря, — і я сміюся. Такий сміх з мене може видобути лише Прим. — Ходімо, поїмо, — і швиденько цілую її в тім'ячко.

З риби й зелені вже готується рагу, але то буде на вечерю. Ми вирішуємо приберегти суніці й хліб з пекарні на сьогоднішній вечір, буцімто, аби зробити його особливим. Натомість п'ємо молоко від кози Прим, Леді, заїдаємо чорним хлібом, випеченим із зерна, отриманого за тесеру, хоча в жодної з нас у будь-якому разі нема апетиту.

О першій вирушаємо на площу. Присутність обов'язкова, хіба що ти на порозі смерті. Сьогодні ввечері чиновники прийдуть і перевірять, чи це так. Якщо ні — ув'язнення.

Насправді прикро, що Жнива проводять на площі. Це одне з небагатьох місць в Окрузі 12, яке можна назвати приємним. Площа оточена крамничками, і в базарні дні здається святковою, особливо за гарної погоди. Але сьогодні, попри яскраві прапори, розвішані на будівлях, відчуття якесь лиховісне. Знімальні групи, що наче хижі птахи повиструнчувалися на дахах, лише посилюють ефект.

Люди мовчки шикуються вервечкою і записуються. Жнива — це ще й слухна нагода для Капотолію стежити за населенням. Усіх громадян віком від дванадцяти до вісімнадцяти зганяють у відмежовані мотузками зони, позначені за віком: найстарші попереду, наймолодші, як от Прим, позаду. Члени сімей шикуються рядами по периметру, міцно тримаються за руки. Але є й інші, в кого немає жодних близьких, яким загрожує бути обраними, чи ті, кому байдуже, хто нишком маневрує в натовпі й збирає ставки на двох дітей, чиї імена витягнуть. Ставки робляться на вік дітей, з Пласту вони чи з сім'ї торговців, чи зламаються й заплачуть. Більшість відмовляються від обладунків із тими типами, але обережно, дуже обережно. Ті самі люди часто виявляються інформаторами, а хто не порушував закон? Мене можуть будь-якого дня застрелити за полювання, але я захищена апетитами тих, хто ухвалює рішення. Не всі можуть цим похвалитися.

У будь-якому разі, ми з Гейлом зійшлися на думці: якщо обирати між смертю від голоду й кулею в голову, куля вбиває значно швидше.

Простір тіснішає, вже відчувається клаустрофобія, бо прибуває щораз більше люду. Площа чимала, але її недостатньо, аби помістити все восьмитисячне населення Округу 12. Запізнілих спрямовують у прилеглі вулиці, звідки вони можуть спостерігати за подією на екранах, доки її трансляватимуть у режимі реального часу на державній хвилі.

Я опиняюся в групі шістнадцятирічних з Пласту. Ми всі обмінюємося короткими кивками, а тоді зосереджуємося на тимчасовій сцені, яку звели перед Будинком Правосуддя. Там

трое крісел, підвищення, і дві великі скляні кулі — одна для дівчат, інша для хлопців. Я витріщаюся на папірці в дівчачій кулі. На двадцяти з них акуратним почерком виведено «Катніс Евердін».

На двох із трьох стільців сидять батько Мадж, мер Андерсі, високий чоловік, який уже лисіє, та Еффі Тринкет, супровідниця Округу 12. Вона щойно з Капітолію і просто лякає своєю білою усмішкою, рожевуватим волоссям і яскраво-зеленим костюмом. Перешіптується з мером, обоє стурбовано поглядають на порожнє крісло.

Щойно годинник б'є другу, мер підіймається на підвищення та починає читати. Щороку те саме. Він читає історію Панему, країни, яка постала з попелу на місці того, що колись називалося Північною Америкою. Перелічує катастрофи: посухи, пожежі, тайфуни, повені, які спустошували землі; жорстокі війни за ті мізерні засоби для існування, що по тому залишилися. Результатом став Панем, осяйний Капітолій в оточенні тринадцяти округів, який приніс мир і процвітання своїм громадянам. Тоді настали Чорні Часи — повстання округів проти Капітолію. Дванадцять зазнали поразки, тринадцятий стерли з лиця землі. Закон Зради подарував нам нові порядки, які гарантували мир, і щорічне нагадування про Чорні Часи, що ніколи не мають повторитися, — Голодні ігри.

Правила Голодних ігор прості. Це кара за повстання. Кожен з дванадцяти Округів повинен обрати для участі одну дівчину й одного хлопця, яких називають трибутами. Двадцять чотири трибути опиняться на просторій арені просто неба, яка може виявитися чим завгодно — від пекучої пустелі до льодовика.

Кілька тижнів учасники й учасниці битимуться на смерть. Перемагає останній трибут, який залишиться живим.

Вилучення дітей з наших округів, які з примусу мають убивати одне одного, поки ми спостерігаємо, — нагадування про те, що ми цілковито у владі Капітолію і що в нас мало шансів на виживання після будь-яких заворушень.

Хоч би які слова вони вимовляли, повідомлення зрозуміле: «Дивіться, як ми забираємо ваших дітей і приносимо їх у жертву, й ви нічого не можете з цим вдіяти. Якщо хоча б пальцем поворухнете — ми знищимо вас усіх до останнього. Так само, як зробили з Округом Тринадцять».

Аби ці тортури стали ще й принизливими, Капітолій вимагає, аби ми ставилися до Голодних ігор як до розваги, спортивного змагання. А тим часом вони нацьковують округ на округ. Останній трибут, який залишиться живий, по поверненні додому отримує легке життя, а його округ засипають призами, здебільшого їжею. Цілий рік Капітолій даруватиме переможному округу зерно, олію, навіть делікатеси на кшталт цукру, поки решта боротимуться з голодною смертю.

— Це час покаяння, і це час подяки, — співуче промовляє мер.

Тоді він зачитує перелік минулих переможців Округу 12. За сімдесят чотири роки в нас було їх рівно двоє. Лише один досі живий. Геймітч Абернеті, черевань середнього віку, який саме тієї миті з'являється, волає щось незрозуміле, спотикаючись видирається на сцену та падає в третє крісло. Він п'яний, і добряче. Натовп реагує символічними аплодисментами, а

Геймітч намагається обійняти Еффі Тринкет. Їй ледь вдається відбитися.

Мер видається заклопотаним. Усе це транслюють по телебаченню, просто зараз Округ 12 — посміховисько на весь Панем. Тому мер намагається знову привернути увагу до Жнив, і представляє Еффі Тринкет.

Як завжди, весела й життєрадісна Еффі Тринкет злітає на підвищення та виголошує своє коронне:

— Щасливих Голодних ігор! І хай вам завжди випадає щасливий жереб!

Її рожеве волосся — напевне перука, бо після зустрічі з Геймітчем кучері трішки з'їхали набік. Вона торочить про те, яка це для неї честь — бути тут, хоча всі розуміють, що їй так і кортить отримати підвищення в ліпший округ, де є нормальні переможці, а не пияки, які чіпляються до неї на очах у цілої нації.

У натовпі я помічаю Гейла; він дивиться на мене з якоюсь подобою усмішки. Що ж до Жнив, то нині знайшлася бодай така розвага. Але я несподівано починаю думати про Гейла і сорок два записи його імені в тій великій скляній кулі. Йому може випасти далєбі не щасливий жереб. На відміну від багатьох інших. І він, можливо, думає те саме про мене, бо спохмурнів і відвернувся. Я жалкую, що не можу прошепотіти йому: «Але там все одно тисячі папірців».

Час жеребкування. Еффі Тринкет каже те саме щороку:

— Спершу дами! — і переходить до скляної кулі з іменами дівчат. Вона тягнеться, опускає руку глибоко в кулю, дістає один папірець. Натовп одностайно затамовує подих, тихо як у

вусі, я відчуваю нудоту й відчайдушно сподіваюся, що це не я, що це не я.

Еффі Тринкет переходить назад на підвищення, розправляє папірець і чітким голосом зачитує ім'я. І це не я.

Це Примроуз Евердін.

Одного разу, коли я заховалася на дереві й підстерігала бодай якусь дичину, задрімала й гепнулася об землю з висоти десять футів. Упала горілиць. Здалося, наче з мене повністю вибило дух, і я просто лежала, силкувалася вдихнути, видихнути, бодай щось — і не могла.

Зараз почувалася, як тоді: намагалася пригадати, як почати знову дихати, неспроможна вимовити слово, цілковито приголомшена, аж поки ім'я, стрибаючи у мене в голові, відбивалося від стінок черепа. Хтось хапає мене за руку, хлопець із Пласту; мабуть, я почала падати, а він мене підтримав.

Це якась помилка. Цього не може бути. У Прим один папірець серед тисяч! Її шанси на обрання були такі мізерні, що я навіть не хвилювалася за неї. Хіба я не зробила все можливе? Брала тесери, не дозволяла їй цього. Один папірець. Один папірець серед тисяч. Їй-бо точно мав випасти щасливий жереб. Але це не мало значення.

Я чула, як десь далеко невдоволено бурмоче натовп, як завжди, коли обирають дванадцятирічних, бо ніхто не вважає це справедливим. А тоді я бачу її: обличчя без краплини крові, кулачки притиснуті до боків; напруженими, короткими кроками наближається вона до сцени, обминає мене, і я бачу, що блузка ззаду вибилася з-за пояса і стирчить над спідничкою. Саме ця деталь, не заправлена блузка, що нагадує качиний хвостик, саме вона приводить мене до тями.

— Прим! — з грудей виривається крик і застрягає у горлі, я знову відчуваю власні м'язи. — Прим! — мені не потрібно проштовхуватися крізь натовп. Інші розступаються, відкривають мені прямий шлях до сцени. Я дістаюся її, саме коли сестричка збирається стати на сходинку. Одним помахом руки відштовхую її назад і заступаю собою.

— Я доброволець! — вигукую, задихаючись. — Я добровільно піду трибутом!

На сцені зчиняється метушня. В Окрузі 12 добровольців не було кілька десятиліть, тож протокол уже призабутий. У правилах зазначено: щойно ім'я трибута дістали з кулі, інший підхожий, якщо зачитали ім'я хлопця, чи підхожа дівчина, якщо зачитали дівоче ім'я, можуть викликатися, щоб зайняти місце обраного. В деяких округах, де вигравати на Жнива — велика честь, люди настільки прагнуть ризикнути власними життями, що процес добровільної участі складний. Але в Окрузі 12, де слово «трибут» практично синонім слова «труп», добровольців цілком можна вважати вимерлими.

— Ой, як чудово! — вигукує Еффі Тринкет. — Але, гадаю, є певна процедура представлення переможниці Жнив, а тоді вже запитують, чи нема добровольців. І якщо хтось таки викликається, тоді вже ми... — її голос тане, вона й сама не впевнена.

— Яке це має значення? — вступає мер. Він дивиться на мене зі стражденним виразом. Не те щоб мер справді мене знав, але є слабкий натяк на впізнання. Я — дівчина, яка приносить суніці. Дівчина, про яку його донька, можливо, якось згадувала. Прим — це дівчинка, яка п'ять років тому тулилася

до матері й сестри, поки він нагороджував її, старшу, медаллю за доблесть. Медаллю батька, який випарувався в шахті. Мер це пам'ятає? — Яке це має значення? — похмуро повторює він. — Хай виходить.

Прим у мене за спиною істерично кричить. Обвиває мене худенькими рученятами, мов лозинками.

— Ні, Катніс! Ні! Тобі не можна йти!

— Прим, відпусти, — суворо кажу я, бо мені тяжко, а я не хочу плакати. Коли сьогодні ввечері транслюватимуть повтор Жнив, усі побачать мої сльози, і це зробить мене легкою мішенню. Слабачкою. Такого задоволення нікому не подарую. — Відпусти!

Я відчуваю, як хтось відтягує її від мене. Обертаюся і бачу, що Гейл підняв Прим із землі й вона пручається в його руках.

— Підіймайся, Катніп, — каже він, і я бачу, яких зусиль коштує йому це рівне звучання голосу.

Гейл несе Прим до матері. Я збираюся з духом і підіймаюся східцями.

— Що ж, браво! — тішиться Еффі Тринкет. — Оце дух Ігор! — Вона радіє, бо в її Окрузі нарешті хоча б щось відбувається. — Як тебе звати?

Я натужно ковтаю.

— Катніс Евердін,

— На останню сорочку готова закластися, що то була твоя сестра. Не хочеш, аби вся слава дісталася їй, еге ж? Ну ж бо, всі разом! Поаплодуймо новій трибутці! — виспівує Еффі Тринкет.

Округ 12 демонструє надзвичайну підтримку: жодна людина не аплодує. Навіть ті, в кого в руках папірці зі ставками, ті, хто

вже давно забув, що таке перейматися кимось. Можливо, тому що вони знають мене з Печі, або знали мого батька чи перетиналися з Прим, яку неможливо не любити. Тож аплодисментів не чути, а я стою нерухомо, поки ці люди виявляють незгоду в найхоробріший спосіб, на який спроможні. Мовчання. Це означає: ми не погоджуємося. Ми не визнаємо цього. Все це неправильно.

Тоді трапляється дещо неочікуване. Принаймні, я цього не очікую, тому що не вважаю Округ 12 місцем, де мною переймаються. Але тієї миті, коли я зробила крок уперед, аби заступити Прим, відбулося якесь зрушення. І тепер скидається на те, що я стала для когось незамінною. Спершу хтось один, тоді хтось інший, тоді майже весь натовп торкається губ трьома середніми пальцями лівої руки та підіймає руку в мій бік. Це давній жест нашого округу, який рідко використовують, і часом його можна побачити на похороні. Він означає подяку; він означає захоплення; він означає прощання з кимось, кого любиш.

Тепер я точно ризикую розплакатися, але, на щастя, Геймітч обирає саме цю мить, аби спотикаючись перейти сцену й привітати мене.

— Гляньте на неї. Гляньте-но ось на цю! — репетує він і закидає руку мені на плечі. Він на диво дужий як на таку людську руїну. — Вона мені подобається! — Від нього тхне перегаром, і мився він теж давно. — Стільки... — якийсь час йому на думку не спадає потрібне слово. — Відваги! — тріумфально виголошує він. — Більше ніж у вас! — він відпускає

мене та шкандибає до краю сцени. — Більше, ніж у вас! — кричить Геймітч і тицяє пальцем прями́сінько в камеру.

Він звертається до присутніх, чи аж такий п'яний, що справді докоряє Капітолієві? Цього я не дізнаюся, бо Геймітч, ледве розтуливши рота, щоб продовжити, заточився, шкереберть полетів зі сцени й застиг на землі непритомний.

Він гидкий, але я вдячна йому. Поки кожнісінька камера зловтішно цілиться в нього, мені якраз вистачає часу, аби випустити зі свого горла тихий, здавлений звук, і зібрати до купи думки. Я закладаю руки за спину і витріщаюся туди, в далину.

Я бачу пагорби, на які ми з Гейлом видиралися сьогодні вранці. Якусь мить уявляю щось таке... ніби ми залишаємо округ... прокладаємо собі шлях лісом... Але я знаю: коли сказала, що не варто втікати, мала слухність. Інакше хто зголосився б іти замість Прим?

Геймітча непомітно забирають на ноші й тягнуть геть, а Еффі Тринкет намагається знову пожвавити дійство.

— Ну який же захопливий день! — щебече вона й намагається поправити перуку, яка вже геть з'їхала. — Але на нас чекає ще більше неймовірного! Час обирати нашого трибута-хлопця! — Еффі вочевидь намагається залагодити кумедну ситуацію зі своїм волоссям: однією рукою притримує перуку й переходить до кулі з хлопчачими іменами. Вільною рукою хапає перший-ліпший папірець, прослизає назад на підвищення, і мені навіть не вистачає часу на побажання, щоб Гейла це оминуло, а вона вже зачитує ім'я.

— Піта Меларк.

О ні, думаю я. Не він. Бо я впізнаю це ім'я, хоча ніколи й не розмовляла з тим, хто його носить. Піта Меларк.

Ні, сьогодні мені ніяк не випадає щасливий жереб. Спостерігаю за тим, як він прокладає собі шлях до сцени. Середнього зросту, міцно збитий, попелясте волосся спадає хвилями на чоло. На його обличчі відбивається миттєвий шок, можна розгледіти, як він старається не виказувати емоцій, але в очах помітна тривога, яку я так часто бачила в очах здобичі. Проте він рівними кроками сходить на сцену і займає своє місце.

Еффі Тринкет запитує про добровольців, але ніхто не виходить. Я знаю, що в Піти є двоє старших братів, бачила їх у пекарні, але один уже надто дорослий, аби стати добровольцем, а другий на це не зважиться. Це норма. Сімейна прихильність для більшості людей у день Жнив має певну межу. Мій вчинок — щось нечуване.

Мер починає зачитувати довгий, марудний Закон Зради, як і щороку на цьому етапі (це обов'язково), але я не чую жодного слова.

«Чому він?» — думаю я. Тоді намагаюся переконати себе, що це не має значення. Ми з Пітою Меларком не друзі. Навіть не сусіди. Ми не розмовляємо. Наша єдина справжня взаємодія відбулася багато років тому. Він напевно геть про це забув. Але я не забула, і не знаю, чи колись забуду...

Те було в найгірші часи. Мій батько загинув за три місяці до того, внаслідок нещасного випадку в шахті. Стояли найлютіші на нашій пам'яті зимові холоди. Заціпеніння після втрати минуло, і біль нападав на мене нізвідки, згинав мене навпіл, я

сіпалася від ридань. «Де ти? — подумки кричала я. — Куди ти зник?». Звісно, відповіді не було звідки чекати.

Округ виділив нам якусь суму компенсації за втрату годувальника, достатню, аби прожити місяць жалоби. Очікувалося, що за цей час мати знайде роботу. Ось тільки вона цього не зробила. Вона не робила нічого, тільки сиділа, відкинувшись у кріслі, або — значно частіше — лежала скорчена під ковдрою на ліжку, прикипівши очима до якоїсь точки. Час від часу вона могла стрепенутися, наче її підганяла нагальна мета, лише для того, аби знову повалитися й завмерти. Жодні благання Прим, здавалося, не впливали на неї.

Мене це жахало. Зараз гадаю, що мати застрягла в якомусь темному світі журби, але тоді розуміла єдине: я втратила не тільки батька, а й матір. У одинадцять років, коли Прим виповнилося лише сім, я стала головою сім'ї. Вибору не було. Я купувала нам їжу на базарі й готувала в межах своїх можливостей, намагалася робити так, аби ми з Прим мали пристойний вигляд. Адже якби стало відомо, що мати більше не в змозі дбати про дітей, округ забрав би нас від неї та помістив у общинний дім. Я росла, спостерігаючи в школі за такими дітьми, сумними, з червоними плямами від ляпасів на обличчях. Безнадія зігнула їхні плечі. Я нізащо не дозволила б такому трапитися з Прим. Ласкавою, малесенькою Прим, яка плакала, коли я плакала, ще до того, як знала причину, яка розчісувала й заплітала мамі волосся, перш ніж ми йшли до школи, яка досі щовечора протирала батькове люстерко для гоління, бо йому страшенно не подобався шар вугільного пилу, який лягає на все в Пласті. Общинний дім розчавив би її мов

комашку. Тож я докладала всіх зусиль, аби наша тривожна ситуація залишалася таємницею.

Але гроші закінчилися, і ми повільно помирали з голоду. Інакше ніяк не скажеш. Я постійно повторювала собі: якщо протримаюся до травня, лише до восьмого травня, мені виповниться дванадцять, і я зможу підписатися за тесеру. Тоді отримаю неоціненні зерно й олію, аби нас прогодувати. От тільки залишалось ще кілька тижнів. До того часу ми могли вже померти.

Голодна смерть — не рідкісна доля в Окрузі 12. Хто не бачив жертв? Старі люди, неспроможні працювати. Діти з сімей із багатьма ротами. Ті, кого скалічило в шахтах. Вони тиняються вулицями. А тоді одного дня наштовхуєшся на них, нерухомих, прихилених до стіни чи простягнутих на Леваді. Чуєш лемент із хати. Миротворців викликають, аби забрали тіло. Голод ніколи не буває офіційною причиною смерті. Це завжди грип, обмороження чи пневмонія. Але цим нікого не надуриш.

По обіді в день моєї зустрічі з Пітою Меларком дощ невпинно опадав крижаними полотнищами. Я була в місті, намагалася продати сяку-таку поношену дитячу одягу Прим на державному базарі, але охочих купити не було. Я кілька разів бувала з батьком у Печі, але надто боялася того жорстокого, невблаганного люду тепер, коли залишилася сама. Дощ промочив наскрізь батькову мисливську куртку, і я промерзла до кісток. Три дні ми не мали в роті нічого, крім кип'яченої води з кількома засушеними старими листочками м'яти, які я знайшла в глибині комода. До того часу, як базар закрився, я так нестримно дрижала, що впустила клунок із дитячим

одягом у калюжу. Не піднімала його, боялася, що коли стану навколішки, більше не зможу підвестися. Та й ніхто ж не хотів того одягу.

Я не могла йти додому. Там були мати з мертвим поглядом і молодша сестричка із запалими щоками й потрісканими губами. Я не могла зайти до тієї кімнати, де в грубці чаділи вогкі гілки, яких я назбирала на узліссі, коли закінчилося вугілля. Я не могла туди повернутися з порожніми руками, позбавлена будь-якої надії.

Збагнула, що бреду болотистою стежкою позаду крамниць, які обслуговують найбагатших містян. Крамарі живуть над крамницями, тож я, по суті, йшла їхніми задніми дворами. Пам'ятаю обриси квітників, які тоді ще не засадили на весну, козу чи двійку в загоні, прив'язаного до кілка промоклого до нитки пса, який впокорено скрутився серед помий.

В Окрузі 12 заборонене злодійство. Карається смертю. Але мені на думку спало, що в смітниках може щось знайтися. Це не було крадіжкою. Можливо, кістка біля м'ясної крамниці або гнилі овочі біля бакалійної, те, чого не їв би ніхто, крім нас у нашому безнадійному стані. На жаль, смітники недавно спорожнили.

Біля пекарні запах свіжого хліба виявився таким приголомшливим, що в мене в голові запаморочилося. Піч була ще далеко, але з відчинених дверей лилося золоте сяйво. Я стояла, загіпнотизована теплом і пахощами, доки не втрутився дощ, який пробігся крижаними пальцями за коміром і повернув мене до життя. Я підняла накривку смітника за пекарнею і побачила, що він бездоганно, безнадійно порожній.

Раптом я почула голос, підняла погляд і побачила пекареву дружину, яка казала мені йти геть. Чи я хочу, щоб вона покликала миротворців? І ще — як їй остогидли ці вилупки з Пласту, що порпаються в смітті. Слова були гидкі, а виправдань я не мала. Поки обережно опускала накривку й задкувала звідти, помітила його — хлопчик зі світлим волоссям визирав із-за спини матері. Я бачила його в школі. Він був одного зі мною віку, але імені його я не знала. Він тримався ближче до міських дітей, тож звідки мені було знати? Його мати повернулася до пекарні, та все бурчала, але він напевно спостерігав за мною, поки я пробиралася за обору, в якій вони тримали свиню. Там, позаду, прихилилася до старої яблуні. Усвідомлення того, що мені нема чого принести додому, остаточно добило мене. Коліна підігнулася, і я сповзла стовбуром. Це було занадто. Я була надто хворою, слабкою і втомленою, ой якою ж втомленою я була! Нехай кличуть миротворців і забирають нас до общинного будинку, подумала я. Або ж навіть ліпше, нехай я просто помру тут, під дощем.

У пекарні щось брязнуло, і я почула, що жінка знову кричить. А потім — ніби ляпас, і я, мов у тумані, подумала: що ж там відбувається? До мене болотом брьохалися чийсь ноги, і я подумала: «Це вона. Прийшла проганяти мене дрючком». Але то був хлопчик. У руках він тримав два великі буханці, які напевно підгоріли. Шкоринка на них почорніла.

Жінка пекаря десь далеко волала:

— Згодуй свині, дурна потворо! Ніхто пристойний не купуватиме горілого хліба!

Хлопчик почав відривати кавалки від пригорілих буханців і кидати їх до корита. Дзвіночок на вхідних дверях пекарні задзеленчав, і його мати зникла — пішла обслуговувати покупця.

Хлопик навіть не глянув у мій бік, але я за ним спостерігала. Через хліб, через те, що в нього на вилиці проступала червона смуга. Чим його мати вдарила?

Мої батьки нас ніколи не били. Я навіть уявити собі такого не могла. Хлопчик озирнувся на пекарню, наче перевіряв, чи ніхто не бачить, а тоді, й далі поглядаючи на свиню, кинув буханець у мій бік. За ним прилетів і другий, а він, хлюпаючи по калюжах, повернувся до пекарні й щільно причинив за собою двері.

Я приголомшено витріщалася на буханці. Вони були непогані, взагалі ідеальні, якщо не враховувати обсмаленої шкоринки. Невже той хлопець збирався віддати їх мені? Напевно так і було. Адже вони лежали в мене біля ніг. До того, як хтось устиг побачити, я запхала буханки під сорочку, щільніше загорнулася в мисливську куртку й швидко пішла геть. Гарячий хліб обпікав шкіру, але я лише притиснула його міцніше, чіпляючись за життя.

До того часу, як я дісталася домівки, буханці трішки охололи, але всередині досі були теплі. Коли я впустила їх на стіл, Прим потягнулася по них, щоб відірвати кусень, але я сказала, що вона має сісти, змусила матір приєднатися до нас за столом і налила теплого чаю. Я зішкрябала чорне й нарізала хліб скибками. Ми з'їли цілий буханець. То був добрий, здобний хліб з родзинками й горіхами.

Я розвісила свою одержу сушитися біля вогню, залісла в ліжку й провалилася в сон без жодних видінь. До наступного ранку мені навіть на думку не спало, що хлопчик міг навмисно спалити хліб. Міг впустити буханці в полум'я, хоча й знав, що за це його покарають. А тоді виніс їх мені. Але я відкинула цю думку. То могла бути випадковість. Навіщо б він таке робив? Він мене навіть не знає. Просто кинути мені хліб — надзвичайна люб'язність. Якби про це дізналися, йому загрожувало справжнє побиття. Я не могла пояснити його вчинку.

Ми попоїли нарізаного скибками хліба на сніданок і вирушили до школи. Здавалося, наче за одну ніч настала весна. Тепле, солодке повітря. Пухнасті хмаринки. В шкільному коридорі я розминулася з тим хлопчиком. Щока в нього напухла, навколо ока був синець. Він був зі своїми друзями й жодним чином не виказав, що впізнав мене. Але того дня по обіді, коли я забрала Прим і рушила додому, побачила, що він пильно дивиться на мене з іншого кінця шкільного подвір'я. Наші погляди перетнулися на якусь мить, а тоді він відвернувся. Я зніяковіла, опустила погляд і тоді побачила її. Першу кульбабку того року. У голові ніби задеренчав дзвіночок. Я подумала про години, які проводила з батьком у лісі, й збагнула, як ми житимемо далі.

Мені досі важко позбутися відчуття, наче існує зв'язок між цим хлопцем, Пітою Меларком, хлібом, який дав мені надію, і кульбабкою, що нагадала мені: я не була приречена. І потім не раз у шкільному коридорі ловила на собі пильний погляд того хлопця, хоча він швидко відвертався. Мені здається, наче я йому заборгувала, а я ненавиджу бути боржницею. Можливо,

якби подякувала одного разу, почувалася б не такою збентеженою. Думала про це кілька разів, але нагоди так і не трапилося. А тепер і не трапиться. Нас закинуть на арену, де мусимо битися до смерті. Куди там зможу втиснути своє «дякую»? Це звучатиме щиро, якщо після цього намагатимуся перерізати йому горло?

Мер закінчив читання того похмурого Закону Зради й жестом вказав нам із Пітою, що маємо потиснути руки одне одному. Його долоня виявилася такою м'якою і теплою, як ті буханці. Піта дивився мені просто у вічі й стискав мою руку. Я подумала, що так він хоче мене заспокоїти. А може, то був просто нервовий спазм.

Ми розвернулися обличчям до натовпу, залунав гімн Панему.

Ой, ну що ж, подумала я. Нас там буде двадцять чотири. Жереб вбити його випаде комусь ще до мене.

Щоправда, жеребкування якісь останнім часом химерні.

Щойно відлунав гімн, нас узяли під варту. Не надягли наручники чи щось таке, але група миротворців провела нас парадними дверима Будинку Правосуддя. Можливо, у минулому трибути намагалися втекти. Але мені такого бачити не доводилося.

Мене провели до кімнати й залишили саму. Це найрозкішніші апартаменти, в яких мені довелося побувати, — з пухнастими килимами, диваном і стільцями, обтягнутими оксамитом. Упізнаю оксамит, бо в мами є сукня з коміром із такої матерії. Сідаю на диван — і не можу втриматися: раз за разом погладжую тканину пальцями. Це допомагає заспокоїтися, поки намагаюся підготуватися до наступної години. Час, виділений на прощання трибутів із рідними й близькими. Не можу дозволити собі засмутитися, вийти з цієї кімнати із заплаканими очима й червоним носом. Плакати — не варіант. На залізничному вокзалі буде ще більше камер.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ